

Naba 2 leta ke Pol kiri Timoti

¹ Hau a Pol, na apostel ke Kristus Iesus. Na lohoihoa ke Vuvu mule, ia ki makiau kata kara apostel kata kalohunia na manumanu na laep kua e mapamapa kete vala na manumanu kua dia ta bilip ni Kristus Iesus.

² Timoti, ho na tugu matoto, hau ka vapolungania pas kua kiriniho. Paleka a Vuvu Tamadolu, kamana a Paraha a Kristus Iesus lohora ni zaha ni niho, ni mahariho matoto, ni katia magali ni malugunia.

1.3-18 Beta koto puae na Kalohua Kemi

³ Hau ta hate motunia a Vuvu, kua ta gagala kana, baliki habu tubugu varira, ka lala habuka polokogu e kavakava matoto na matani Vuvu. Na dama na marigo, ia ta lolohoiho ka lolotu kiriniho.

⁴ Ta lohoi mulehia kilaka kua na liuku e turu, kubarae ki kuligu matoto kata hadavi mulehiho. Kua na hadavi mulehiho, ia da polokogu ti malugunia kene hilohilo.

⁵ Hau ta lala matotonia habuka ho tu bilip matoto, na bilip kena ia e balika kua muga ni kapupu tavine, a Lois, ba muri ve ni ka titi a Yunis. Meni kua, ia te hadavia na bilip kua ia ni niho ve.

⁶ Ia na vuvuna kua, ka tatani mulehia ni niho koto lohoia nu kaveni mulehia na presen kua a Vuvu e vala ni niho ni dudulu mule na poloko,

na presen kua a Vuvu e vala ni niho, kilaka kua ta taruhia limagu na hudu.

⁷ Na vuna a Vuvu beta ni vala na vule kara kuahia na polokodolu, beu ia e taruhia na Vule kua e vala matuhanga ni dolu, ki vala ve na hatuhatua kua kete kukulidolu kara manumanu, ki kodonidolu tolu kata papaho taduria kadolu hatuhatua.

⁸ Kubarae tabarae nu pupuae kua koto vavala na polea kana kadolu Paraha. Tabarae ve nu pupuae kagu, habuka kua hau te kakarabus kana Paraha. Beu. Pelea na matuhanga ke Vuvu nu luga ka bizea kamahi nu gala kamaniau na galanga na valavalanga na Kalohua Kemi.

⁹ A Vuvu ia e pele mulehidolu ki kohanidolu tolu kata vavana na laep kua e tumonga. A Vuvu beta ni hadavia kadolu moge kemi katiu tolu ta katia ki kohanidolu. Beta. A Vuvu, na kana mahariharia mule kamana kana lohoihoia mule, ia ki kohanidolu. Na mahariharia kua, ia e vala ni dolu na limani Kristus Jesus muga za, ba muri kini katia goloa laveve kini bele.

¹⁰ Palaka kua na taem kua, na kaka kua e pele mulehidolu, a Kristus Jesus, ia ti bele kavakava. Na galanga kua, ia a Kristus e vatunga kavakava na mahariharia ke Vuvu. A Kristus Jesus ia ti vahozovia matoto na matuhanga kana matea. Na kana Kalohua Kemi, ia ti vatunga kavakava, manumanu kini hada lala na laep kua e ngoro vuvua.

¹¹ Ia na Kalohua Kemi kua, kua a Vuvu ti makiau kata kara kana apostel na sikulnia manumanu vona.

¹² Ia na vuvuna kua hau kene luluga na bizea kamahi kua. Palaka beta na puae vona, na vuna hau ta lala azei kua hau ta bilip vona, hau ka vaka maroro matoto habuka da ia e hada poto matoto na galanga kua ia e taruhia na limagu, na galanga kua da e ngoro papa ki guria dama kapou ke Kristus kua kete bele mule vona.

¹³ Polea kemikemi laveve kena ta vavala ni niho ia koto lohoi poto vona. Bilip matuha ni Kristus Jesus, ni kukuli matoto kirina. Moge kua ia kete ngongoro ni niho, ku vavaketekete na manumanu.

¹⁴ Hada poto papa matoto na Kalohua Kemi kena e valanga ni niho, balika moni kua e taruha na benk. Na Vule Tumonga kua na polokodolu, ia da e kodoniho ki hada poto ve.

¹⁵ Ho tu lala habuka manumanu laveve na provins a Esia dia te hava tapuniau kava. A Figelus kamani Hermogenes ia hiro ve te hava tapuniau.

¹⁶ Paleka a Vuvu ni maharia ni kat i kemihia matoto ni Onesiforus kamana kana famili, na vuna dia ta kat i kemihia matoto ni niau ki beta dia na puae ni niau kua habuka te karabus.

¹⁷ Kilaka kua ia e bele ni Rom, e tutu matoto kirigu, ia, ia ki pariau.

¹⁸ Paleka na lohora Paraha ni zaha vona ni maharia matoto na damana kotoa kapou ke Vuvu. Ho tu lala ve habuka, a Onesiforus e kodoni kemikemihiau matoto ni Efesus.

2

2.1-13 A Timoti ia kete kara soldia kemi ke Kristus Jesus

¹ Kubarae ho, na tugu, vatia na mahariharia ke Kristus Iesus ni vatuhariho.

² Na polea laveve kena ta tania ni niho na manumanu luba dia ka longoria ve, ia koto vala na limana manumanu kua dia ta lala dia kata mumuri matoto na polea ke Vuvu, ki nap dia kata vaketea ve manumanu motu ve vona.

³ Kara soldia kemi ke Kristus Iesus. Nu luga bizeka galanga kua kamahita nuhu kua hita ta luluga bizea na galanga kua.

⁴ Ho tu lala kaka kua kini kara soldia, ia mara beta ve ni kakatia ve galanga motumotu ve, na vuna ia kete kakatia galangana soldia za, kana komada kete hada ni kokona zahenia vona.

⁵ Ia kubarae ve, kua kaka katiu kini kakanaka varikapia, ia e lala kete vavarikapi muri na rul kara varikapia. Kua tani beta ni muri na rul kara varikapia, ia mara beta ni vinim prais kua na kaka kua e lala kete vin na varikapia ki pepelea.

⁶ Kua kaka kini vazohia vanua katiu, ia da e muga ki pelea haninga na vanua kena, ba muri manumanu motu dia kene pelea ve haninga vona.

⁷ Lohoi nanazia polealea kamahi kua ta tatania ni niho, na vuna na Paraha da e kavakavania vuvuna polealea kamahi kua ni niho, ho tu lohoi lala.

⁸ Lohoi poto dama laveve habuka, a Iesus Kristus e valamari muleha na matea, ia ki na zukani King Devit. Polea kua, ia boto laveve ta lala kata tatania na Kalohua Kemi kua ta vavala na manumanu.

⁹ Ia na polea kua za, kua hau te luluga bizea vona kene rotu tadura na sen kene karabusianga

balika raskol katiu. Palaka na polea ke Vuvu mara beta ni rotu tadura na sen ni karabusianga.

¹⁰ Ki kubarae, hau ta lala kata hahatu taduria za bizea laveve, na vuna ta lolohoia kata kodonia nuhu kua a Vuvu ti makidia kana. E kuligu dia ve dia kata pelea na laep kua na poloki Kristus Iesus, dia na mia vuvua na poloka kana glori.

¹¹ Kua polea katiu kua e nap tolu kata vaka maroro matoto vona,

“Kua ni matoto tolu na mate kamana, ia da tolu ta mahuri ve kamana.

¹² Kua tolu na madi ni bada tolu na luga bizea kamahi, ia da tolu ta kara king kamana. Kua ta tolu na vala lamadolu kirina, da ia ve e vala lamana kiridolu.

¹³ Kua tolu na mapamapa tolu kata muri vona, ki beta tolu na muri na kadolu mapampa-panga kua, ia mule mara beta matoto ni mapamapa vairuku. Mara beta ve ni pokizia kana polea mule. Mara beta matoto.”

2.14-26 A Timoti kete gala matuha kete kara vora kemi matoto ke Vuvu

¹⁴ Tania polealea kua na manumanu na dama laveve kete beta dia kata lohoi bala. Na matani Vuvu, pole kiridia kete beta dia kata vavaigege, dia na vavarikori taraka goloa kotekote na pidaka dia mule. Na vuna moge kamahi kena mara beta ni kodonimiu. Beta, ia e vavairohia za laep kana kaka kua e madi ki lolongorimi ta vavarikori.

¹⁵ Bada koto kara vora kemi matoto, a Vuvu kete kulina kara ka galanga. Kete nap koto vala

mahotovia matoto na polea ke Vuvu, kete beta kete nap koto puae na matani Vuvu.

¹⁶ Vala lama kara pole vetavetanga kamahi kua beta ni lala kete mumuri na lohoihoia ke Vuvu. Polealea kamahi kena, da e katia manumanu dia ka dopa vala lamadia matoto kiri Vuvu.

¹⁷ Polealea kamahi kena, ia e balika muku zaha kua e hahanihani ki kakapou taputapu na livuhana kaka. Kaka rua kena hiro ta lala hiro kata kamadia dia na vavala polealea kamahi kena, ia a Himeneus kamani Filetus.

¹⁸ Kaka rua kena hiro te vatia na matotoka polea hiro kene hahalehale kava. Dia ta lala dia kata tatani barae, "Tolu te mahuri mule na matea kava, kubarae mara beta tolu na mahuri mule ve." Na polea kua dia ta vavala na manumanu e vavairohia na bilip kana manumanu taza.

¹⁹ Palaka a Vuvu kava ti taruhia na faundesion matuha kua kete vamadiria kana sios vona, na faundesion kua ki ngoro bada. Na huduna faundesion kua, a Vuvu e vapolungania polea katiu kua e tani barae, "Na Paraha ia e lala kemikemihia kana manumanu," ki mai ve, "Manumanu laveve kua dia te pelea hizana Paraha kava, ia dia kata vala lamadia kara moge zahazaha laveve."

²⁰ Na ruma kapou katiu, na dis kamahi na poloka. Dis taza e katua na gol, taza na silva, taza e katua na dangahai, taza e katua na garigari. Dis kamahi kua, taza ia kara galanga na dama kapopou za, taza ia kara galanga na dama laveve.

²¹ Ki kubarae, kua kaka katiu kini zuka tapunia na moge zahazaha laveve na kana laep kini klin

na matani Vuvu, ia ti balika dis kua kara galanga na dama kapopou za. Da ti kara kaka ke Vuvu matoto, kini nap kete kodonia kana Paraha. Da ti nap kete kakatia goloa kemikemi laveve.

²² Kubarae boto laveve ia koto vala lama kara hatuhatua zahazaha kena e lala kete tuha zahezahe na poloki huluvavahu. Gala matuha koto pelea moge kua e mahoto, kamana moge kua koto bilip matoto ni Vuvu, ia mai moge kua kete kukuli matoto kara manumanu, kamana moge kua koto mimia kemikemi kamana manumanu motu. Ho, ia mai manumanu laveve kua polokodia e klin matoto na matana Paraha dia ka lolotu dia ka huhulenia a Vuvu kete kodonidia.

²³ Tabarae matoto nu lolongo kara pole longolongoa kana manumanu kua beta kadia save vona. Na vuna, polealea kamahi kena, ia e lala kete kakatia vaigegea kamana varikoria za kena.

²⁴ Na vora kana Paraha, ia beta kete vavaigege ni vavarikori kamana kaka. Beta. Ia kete kati kemihia na manumanu laveve. Kua manumanu dia kene bikhet vona, tabarae magalina ni vari-tihi kiridia, palaka kete kaze dala kemi katiu kua kete sikulnia manumanu dia kata lala na moge ke Vuvu vona.

²⁵ Kua manumanu dia kene gegea, pele kete valugia, ia tani kemikemihia polea ni dia. Kua tani kuza barae, ia da a Vuvu ti kodonia nuhu kamahi kena na lohoihoia kemi tauka kini nap dia kata zuka tapunia kadia moge zahazaha dia na tare poki dia na vamule vona dia na pelea save kua e matoto.

²⁶ Pale, da dia te ba lohoi vutuhia goloa, dia te hava hutu na hoa he Satan, na kaka kua e gala

ki karabusnidia dia kene gala dia kene mumuri na kana lohoihoia.

3

3.1-9 Na las de manumanu da dia ta kakatia moge zahazaha matoto

¹ Palaka koto lohoi poto na polea kua: Kua tani vano ni kozoho kara las de, bizea kapopou matoto da e lohu.

² Manumanu da kadia hatuhatua ia da ti kiridia mule, da ti kukulidia kiridia mule za. Da ti dopa kini kukulidia matoto ve kara moni. Da dia ta kona zahezahenidia mule, dia ka vavazahezahenia hizadia mule, da dia ta nuhuta vairovairoa na hizani Vuvu, da beta dia kata longoria polea ke habu tamadia kamani habu titinadia, da mara beta dia na hahate motunia kaka kua ni katia goloa kemi ni dia, da kadia mogemoge kamahi e mata hilehilea.

³ Mara beta ni kukulidia kara manumanu motu, da mara beta dia na lohoi bala manaunaua kua e katua ni dia, da dia ta nuhuta varidelaha dia ka nuhuta vairovairoa na kaka na polea, da mara beta dia na paho taduria kadia hatuhatua kara moge zahazaha, da dia ta hubi zahazahatia matoto manumanu. Hadia vagi ia na moge kemikemi laveve.

⁴ Da dia ta kati zahatia na ruadia matoto kua hiro ta lala hiro kata rurua, da dia ta baribari za kua dia kata mumuri na mogepa longolongoa. Da dia ta lohoia habuka dia za, ia dia ta paraha na manumanu laveve. Da e kulidia matoto kara mogepa amamas kamahi, ki beta kete kulidia kiri Vuvu.

⁵ Da dia ta nuhuta lotua, palaka polokodia ia beta ni bilip matoto ni Vuvu, ki mara beta ni kulidia dia kata pelea na matuhanga ke Vuvu. Manumanu mata baraerae kena, ia tabarae matoto nu kakamadia.

⁶ Manumanu mata barae kena ia dia ta lala dia kata paria dala kua dia kata vano dia na hohoria na rumu ke tavivine kua mara beta dia na papaho taduria kadia hatuhatua. Tavivine kamahi kena dia ta vonu na moge zahazaha, dia ka lala dia kata luluga bizeka kadia moge zahazaha kamahi. Polokodia ki zuzuluzulu za ki haharehidia dia ka kakatia moge mata hilehilea.

⁷ Tavivine kamahi kena, da e kukulidia matoto kete sikulianga dia, palaka mara beta matoto dia na nap dia kata pelea na matotoka polea ke Vuvu.

⁸ Habuki Janes hiro a Jambres kua varira hiro ta tare poki kiri Moses, ia manumanu kamahi kena, ia da dia ta tare poki ve dia ka varihubi kamana matotoka polea. Manumanu kamahi kena, ia kadia lohoihoa ti longolongo kadia bilip ki beta ni matoto.

⁹ Palaka kadia moge kamahi kena da mara beta ni ma vavano, na vuna da e balika kua varira ni Janes hiro a Jambres, manumanu da dia ta hada lala na kadia mogepa longolongoa.

3.10-17 A Pol kete poto bada na polea ke Vuvu

¹⁰ Palaka ho tu mia kamaniau, ku lala kagu vaketeketea laveve kua ta vavaketea na manumanu na moge kamahi kua a Vuvu e lala kete kukulina kirina, ku lala kagu moge kamahi kua ta vavana vona, ku lala ve e kuziha ka vavana na

moge kamahi kua. Ho ku lala ve habuka hau ta bilip matoto ni Vuvu, boto laveve ia ta lala kata vatuuharia polokogu ka kakatia za galanga, ki lala ve kete kukuligu kara manumanu motu, ka lala kata madi bada na luluga za bizea kamahi.

¹¹ Ho ku lala kua manumanu dia ta gala zahazaha matoto ni niau, ka hatunia bizea luba. Goloa laveve kua e katua ni niau ni Antiok kamani Aikoniam ia mai ni Listra ve, hau ta hatu taduria za kadia moge zahazaha kirigu. Palaka na Paraha e vaikoli kirigu ki kodoniau ki beta na paria zahatanga na bizea kamahi kua.

¹² Ta tani matotonia ni niho, manumanu laveve kua e kukulidia dia kata kamani Kristus Jesus dia na vavana na moge ke Vuvu, ia da e gala zahazaha voa ni dia.

¹³ Palaka manumanu zahazaha, nuhuta rukirukia na manumanu, da kadia moge ti dopa kini zaha matoto. Da dia ta rukirukia manumanu motu, manumanu motu ve ki rukirukidia ve.

¹⁴ Palaka ho, ma vavana na moge kua kava tu sikulianga vona ku bilip vona, na vuna ho tu lala kemikemihia na moge kana nuhu kua dia ta sikulniho na moge kua.

¹⁵ Kua tu ba kakapiru, ia tu sikulianga ku lala na polea kamahi kua na poloka Buk Tumonga ke Vuvu. Na buk kamahi kena ia e nap kete vala lohoihoia pa ni niho, ni katiho nu bilip ni Kristus Jesus, a Vuvu ni pele mulehiho.

¹⁶ Polea laveve kua e vapolunganga na poloka Buk Tumonga ke Vuvu, ia a Vuvu mule e vala

ki vapolunganga, ki kubarae e dangea kete sikulianga manumanu voa vona, kete vahotovia lohoihoia kana manumanu kua beta kadia lohoihoia ni mahoto, kete vahotovia kadolu vananga kamahi, kete sikulnidolu na mogemoge kua e mahoto na matani Vuvu.

¹⁷ Kubarae, na polea kua, ia a Vuvu ti katia manumanu kamahi kua ke Vuvu dia kene pelea matoto na moge kemikemi laveve, kini katidolu tolu kene tatare za kua tolu kata kakatia galanga kemikemi.

4

4.1-5 A Timoti kete bada ni tani kakava na Polea ke Vuvu

¹ Lohoia, a Kristus Jesus da e sikelnia na moge laveve kana manumanu kua dia ta ba mamahuri ia mai kana nuhu kua dia te varimateai kava, na dama kua ia kete vamule ni vamadiria kana kingdom. Lohoia, a Vuvu kamani Kristus hiro ta hahada goloaloa laveve, kubarae ka tani vatuharia ni niho pebarae,

² vaketea na polea ke Vuvu. Ia vata kua tani beta manumanu ni kulidia dia kata longoria o kua e kulidia dia kata longoria, ia koto vavala za na polea ke Vuvu ni dia dama laveve. Vala polea matuha ni dia kete padea magalidia dia kata zuka tapunia kadia moge zahazaha dia na tare poki dia na muri na moge ke Vuvu. Boto laveve ia koto pole valugu kamana manumanu nu sikulni kemikemihidia na moge kua a Vuvu e lala kete kukulina kirina.

³ Damana vona kua e ba mamai, kua da manumanu da ti beta dia keteni kulidia dia

keteni longoria vaketeketea kua e matoto. Palaka da dia te murimuri na kadia hatuhatua mule. Da dia ta pelea tisa kamahi kua kete tania polea kua talingadia e gala ki zuzuluzulu kete lolongoria.

⁴ Da dia ta tabaria talingadia na polea kua e matoto dia ta longo kara mana vetavetanga.

⁵ Palaka ho, dama laveve ka lohoihoa ia kete kavakava. Luga nu hatu taduria bizea laveve kamana varitihia laveve. Bada gala koto vavaketea manumanu na Kalohua Kemi na manumanu. Ka galanga ia koto kodonia manumanu, kubarae ia koto kati matotonia galanga kua.

4.6-8 A Pol ti kozoho keteni mate

⁶ Ho tu lala, kozo hau katane mate. Topogu da ti maliki habuka vaen kua dia ta lala dia kata vavalikiria habuka opa ni Vuvu. Dama kua kata mate vona, ia ti mai kini kokozoho kava.

⁷ Hau ta rovo matuha matoto na resis kara mahuria. Kava kene bele na mulemulehana, hau ka poto bada matoto na kagu bilip ni Vuvu.

⁸ Kubarae na prais kua kata pelea ti guguriau za. Na prais kata pelea kua: Na Paraha kua e mahoto matoto, da e kohaniau na kaka kua e mahoto. Na Paraha kua e lala kete sikel kemikemihia matoto kotoa, da na damana kotoa kapou da e vala prais kua ni niau. Beta kete vala za ni niau, beta, da e vala ve na manumanu laveve kua e kukulidia matoto dia kata hadavia na Paraha kubarae dia ka guguria.

4.9-22 A Timoti kete mai tapu bele ni Pol

⁹ Baribari ku mai tapu ni niau,

10 na vuna a Demas, ti hava tapuniau kini vano kiri Tesalonaika, na vuna e kulina marata kara goloaloa kua bukuna vulovulo. A Kresens ia ti vano kara provins a Galesia, a Taitus ia ti vano kara provins a Dalmesia.

11 A Luk za kua ia kamaniau. Koto mai ho tu pelea ve a Mak, na vuna ia da e kodoni kemikemihiau na kagu galanga.

12 Kava te geria a Tikikus kini vano kiri Efesus.

13 Kunu mai, pelea na kagu saket malaku ta vatia na ruma ke Karpus ni Troas. Pelea ve kagu buk kamahi. Lohoi poto koto pelea na buk kua e katua na hulita sipsip, tabarae nu lohoi bala.

14 A Aleksander, na kaka kua e lala kete kakatia goloa na bras, e kati zahazahatia matoto ni niau, palaka na Paraha da e koto kirina na galanga zaha kua e katia ni niau.

15 Ho ve lohoi ho ni Aleksander, na vuna ia e vaginia matoto kahita polea kamahi.

16 Kilaka kua e varivuvu ki koto kirua hau, beta matoto kaka katiu ni madi kamaniau ni kodoniau. Manumanu laveve dia ta hava tapuniau. Te lotu kene hulenja a Vuyu kava kete beta kete lohoia kadia moge kua kirigu.

17 Palaka na Paraha e madi na hiripigu ki vatuhariau. Kubarae kilaka kua, ta vala kemikemihia matoto polea kana Paraha manumanu laveve kua beta dia na lala a Vuvu dia ka longoria. A Vuvu kini pele mulehiau na havana laion, kini beta ne mate.

4:10 Kl 4.14; Fm 1.24; 2 Ko 8.23; Ga 2.3; Ta 1.4. **4:11** Kl 4.14;
Fm 1.24; Ap 12.12, 25; 13.13; 15.37-39; Kl 4.10; Fm 1.24. **4:12**
Ap 20.4; Ef 6.21-22; Kl 4.7-8. **4:13** Ap 20.6. **4:14** 1 Ti 1.20;
Sng 62.12; Ro 2.6.

18 Na Paraha da e pele kakavau na moge zahazaha laveve kua e parakilanga kete katua ni niau. Da vabataviau ki peleau ka zahe kara kana kingdom kua e heta na lagato. Tolu kata vavazaheni roronia za hizani Vuvu. Ia limoha!

19 Vala kagu dama kemi matoto ni Prisila hiro a Akwila, ia mai na manumanu laveve na ruma ke Onesiforus.

20 A Erastus ia ba vovona ni Korin. A Trofimus e mazahitia, kubarae kene vatia ni Miletus.

21 Baribari ku mai tapu, ba muri na nagi kara magara kamana kavili kini bele. A Yubulus e vala kana dama kemi ni niho, a Pudens ve, ia mai a Linus, a Klodia, ia mai habu tazidolu kamani habu livukudolu laveve, dia ve ta vala kadia dama kemi matoto ni niho.

22 Paleka na Paraha ni kamana vule. Kana mahariharia ni vano ni miu laveve.

**Kalohua Kemi ke Jesus na Polea Vitu
The New Testament in the Vitu language of Papua
New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Vitu long Niugini

copyright © 2019 Wyclif e Bijbelvertalers Nederland

Language: Pole Vitu (Vitu)

Dialect: Vitu

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-08-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5a86e94f-d1d1-5388-8981-4bc1ed55d7ae